

ΑΠΟ ΤΗ ΝΟΝΑ ΜΟΛΕΣΚΗ

«Εκτυφλωτική λάμψη»

τον Ρίτσαρντ Γκρίνμπερκ από το θέατρο Διόνυσος

Μετάφραση: Ειρένα Ιωαννίδου-Αδαμίδου. Σκηνοθεσία: Νίκος Χαλαλάμπους.

Σκηνικά-κοστούμια: Μαρίζα Παρτζίλη. Βοηθός σκηνοθέτη/Οπτικό υλικό/Φωτισμοί: Κώστας Χατζησταύρου. Μουσική: Μαρία Χριστοφόρου.

Παίζουν: Χάρης Κκολός, Κωνσταντίνος Τσολής, Λουκία Πρωτοπαπά.

Η ΛΕΞΗ "έκπληξη" θα επαναληφθεί πολλές φορές σ' αυτό το σημείωμα. Η πρώτη θ' αναφέρεται στην αλλαγή του θεατρικού προφίλ του σχήματος Διόνυσος. Οι παραγωγές που είδα παλιότερα δεν δικαιολογούσαν το συνεταιρισμό και τον κόπο των ανθρώπων που αποτελούσαν το θίασο. Σήμερα η ίδια υπογραφή στέκει κάτω από πολύ διαφορετική επιλογή έργου και συνεργατών. Μόνο οι επόμενες παραγωγές θα πείσουν ότι δεν πρόκειται για μεμονωμένο ρεπερτοριακό βήμα, αλλά για επιλογή κατεύθυνσης. Πάντως πιστεύω πως η φετινή σεζόν προσφέρεται για ποιοτικές προτάσεις ως εναλλακτική λύση, μια και οι πλείστοι θίασοι έχουν στήσει ελαφρές κωμικές κατασκευές ως παγίδες για το περιορισμένο θεατρικό μας κοινό (διαφορετικής ποιότητας και ποικίλων λογοτεχνικών καταγωγών, αλλά όλο κωμωδίες - βλ. Ένα, Σκάλα, Ανεμώννα, Σατιρικό, Ανοιχτό, ΕΘΑΛ).

Η δεύτερη έκπληξη αφορά τον καινούργιο θεατρικό χώρο στην καρδιά της πόλης. Η παλιά κινηματογραφική αίθουσα Πάνθεον μεταμορφώθηκε σε θεατρική, και δημιουργήθηκε χώρος με δυνατότητες και προοπτικές. Δε μπορούσα να απαλλαγώ από μια υποψία μυρωδιάς ποπ-κορν, ίσως ήταν το φάντασμα του εκτοπισμένου κινηματογράφου.

Οι προ της παράστασης εκπλήξεις δε θα ήταν θεατρικά σημαινόμενα, αν ο καινούργιος χώρος και η καινούργια πλευρά του Διόνυσου δε σημαδεύονταν με μια ενδιαφέρουσα παραγωγή. Δε γνωρίζω κανένα από τα θεατρικά έργα του Ρίτσαρντ Γκρίνμπερκ γι' αυτό και βρέθηκα προ εκπλήξεως, λογοτεχνικής αυτή τη φορά. Είναι παράξενο το κείμενο της "Εκτυφλωτικής λάμψης". Φαινομενικά κατατάσσεται στην τόσο γόνιμη (υπερβολικά γόνιμη ίσως) για το δεύτερο μισό του 20ού αιώνα γραμμή του Μπέκετ, του Ιονέσκο, του Πίντερ, αλλά μέσα στο γνώριμο κενό επικοινωνίας, μέσα στη διακοπτόμενη μέχρι παραλογισμού λογική του κειμένου, μέσα στις επίμονες επαναλήψεις των κύριων μοτίβων του έργου υπήρχε και ασυνήθιστος για το θέατρο του παραλόγου ψυχολογισμός, που σε μερικές στιγμές έφτανε στα όρια του συναισθηματισμού. Δεν πρόκειται για ασυνειδητή παραβίαση των κανόνων του μπεκετικού θεάτρου, αλλά για συνειδητή διερεύνηση των ορίων του είδους από τον Γκρίνμπερκ. Ένα από τα βασικά ερ-

γαλεία του σ' αυτή τη διερεύνηση είναι η σαρκαστική διάθεση προς την αισθητική του θεατρικού είδους, στο οποίο υποτίθεται ότι ανήκει το έργο του.

Επισημάναμε ήδη δυο αποκλίσεις από την "κλασική" γραμμή Μπέκετ-Ιονέσκο. Και οι δύο αξιοποιούνται στην παράσταση του Νίκου Χαλαλάμπους. Κάτω από τα επικοινωνιακά αδιέξοδα στους ηθοποιούς "επιτρέπεται" να ανιχνεύσουν τις κρυφές διόδους των μεταξύ των πλευρών του τριγώνου σχέσεων. Ταυτόχρονα όμως η σκηνοθεσία του Χαλαλάμπους αναδεικνύει το πνευματώδες χιούμορ του Γκρίνμπερκ και την τάση του προς την παρωδία και τον κρυφό λογοτεχνικό δανεισμό. Ο σκηνοθετικός σχολιασμός του κειμένου είναι πολύ πυκνός, αλλά απόλυτα δικαιολογημένος από τη φύση της γραφής του Ρίτσαρντ Γκρίνμπερκ. Έχουμε δει παραστάσεις του Χαλαλάμπους στις οποίες η σκηνοθεσία βαρυφόρτωνε την παράσταση και επισκίαζε το κείμενο, όχι όμως στην "Εκτυφλω-

τική λάμψη". Εδώ η προτεινόμενη μορφή ταιριάζει απόλυτα στο περίπλοκο περιεχόμενο του έργου.

Η μεγαλύτερη έκπληξη της παράστασης είναι αναμφίβολα οι υποκριτικές εργασίες των τριών νέων ηθοποιών, του Χάρη Κκολού, του Κωνσταντίνου Τσολή και της Λουκίας Πρωτοπαπά. Με εντυπωσιακή αυτοσυγκέντρωση και αποτελεσματικότητα ο καθένας απ' αυτούς φτάνει στο στόχο του χρησιμοποιώντας τις προτεινόμενες από το σκηνοθέτη μεθόδους. Από την ασταμάτητη κλοουνάδα, από ένα εξαντλητικό σωματικό παίξιμο (physical theatre) οι ηθοποιοί περνούν σε σπάνιες δραματικές κορυφώσεις. Το μεμπτό τηλεοπτικό βιογραφικό τους, αλλά και οι προηγούμενες τους θεατρικές εμφανίσεις δεν προοικονομούσαν τέτοια αποτελέσματα. Με την καθοδήγηση του σκηνοθέτη, αλλά και του ισχυρού υποκριτικού ενστίκτου που (όπως αποδείχτηκε) διαθέτουν, ο Χάρης Κκολός, ο Κωνσταντίνος Τσολής και η Λουκία Πρωτοπαπά έκαναν μια πολύ ενδιαφέρουσα δουλειά μέσα από την οποία η "Εκτυφλωτική λάμψη" προβλήθηκε με τον καλύτερο τρόπο.

Η Μαρίζα Παρτζίλη και η Μαρία Χριστοφόρου έντυσαν την παράσταση εικαστικά και μουσικά ολοκληρώνοντας τη θετική εντύπωση. ●